

Føroyingar í Afrika!

Senegalprojektið seinkað nakað

Faromar skal nú hava fund við privatar investorar í Senegal — síðani skal Heimsbankin taka avgerð um lán

Senegal er litið land á vesturstrond Afriku

— Eg havi framvegis góðar vónir, um at hetta projektið fer at eydnast. Ein verður bert noyddur at ásanna, at tað má tol til.

Tað er stjórin í felagnum »Faromar«, Andreas Lava Olsen, sum sigur hetta í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin.

Tað eru skjótt trý ár síðani at farið varð at kanna, um møguleikar vóru fyri einum ávisum samarbeiði millum Føroyar, Danmark og Senegal á fiskivinnuøkinum.

Feria í Senegal

Nú verður so biðað eftir, at partapeningurin skal vera tøkur. Andreas Lava Olsen upplýsir, at teir hava roynt at fáa fund í lag við tey fólk og feløg í Senegal, sum skulu seta partapening í projektið. Hetta hevur verið nærum ómøguligt í skjótt tveir mánaðir, tí fólk í Senegal eru í summarfri fyri tíðina. Tey fara tá av landinum at ferðast.

Nú vóna vit so at halda ein fund skjótt um sjálva plaseringina av partapeninginum sigur Andreas Lava Olsen.

Sambært avtalum um bygging av einum fiskavirki o.ø. á landi í Senegal skulu feløg og einstaklingar í Senegal rinda 51% av partapeninginum, meðan føroyski parturin og parturin hjá IFU verður 49%. Samlaða projektið er uppá 100 mill. kr. Partapeningurin er 40 mill. kr.

Hvat viðvikur Heims-

bankanum, sum skal geva lán til projektið, sigur Andreas Lava Olsen, at bankin í princippinum hevur játtað lán til projektið. Bankin vil siggja partapeningsstøðuna í Senegal, aðrenn hann tekur nakra avgerð um at lata lán.

Andreas Lava Olsen visir annars á, at Heimsbankin gongur inn fyri projektið.

Uppá fyrispurning um sengalesarar eru færi fyri at skaffa tær umleið 20 mill. kr. í partapeningi sigur Andreas Lava Olsen, at tað verður í mongum førum talan um pengar frá grunnum og bankum. Her liggur so ikki tann stóri trupulleikin, men ynskiligt er við einum stórum privatum parti eisini.

— Kostar tað tykkum pengar, at tað gongur í seinra lagi?

— Tað vil tað sjálvsagt gera.

— Løna tit í lotuni fólk, sum arbeiða fyri Faromar?

— Tað gera vit ikki, men vit skulu til at seta eitt fólk skjótt, sum m.a. skal taka sær av teimum ymsu figgjarligu spurningum. Hetta fólk skal til Senegal skjótt. Tað verður ikki ein føroyingur.

Onga lön

— Tú er stjóri í Faromar, hevur tú tá ikki tina fæstu lön?

— Nei eg fái onga lön. Hetta er meira weekend-

arbeiði. Tað hevur higartil verið sjálvboðið arbeiði frá minari síðu.

Fiskiroyndir

Tað eru skjótt 3 ár síðani, at fyrstu kanningarar vórðu gjørdar til hetta projektið í Senegal. Fyrsta, ið føroyingar gjørdur, var ta reka royndirnar við Sjørða Tollaksyni í senegalskum sjógvi.

Hesar royndir endaðu í mai í ár og vistu tær, at nokk er til av fiski, og at her kann lønandi veiða fara fram. Neyðugt er tó við mottøku á landi.

Upprunliga var eisini danska felagið »Lauritsen« við í tiltakinum, men orsakað av figgjarligum trupulleikum tók felagið seg nærum heilt burtur úr. Tað hevur tó nakað av partapeningi í framvegis.

Seinast Sosialurin umrøddi Senegalprojektið var í april í ár. Tá segði Andreas Lava Olsen, at skitsuprojektið var um at vera liðugt, og at altjóða figgjarstovnar skuldu fáa projektið til ummælis í mai.

Men hava so hesir grunnar ikki givið endaligt grønt ljós fyri projektið.

Vit prenta her brot úr greinini, sum stóð í Sosialinum 26. april í ár:

Fýra skip

»Eftlanin er at byggja eitt stórt fiskavirki á landi við øllum sum tí hoyrir til. Hetta virkið skal verða liðugt um ársskiðið 1984-85. Tá skulu so tilsamans fýra fiskiskip avreiða til virkið. Í projektinum eru so eisini flutningar og søla av lidnu fiskavørnum.

Grundarlag

Uppá fyrispurning hvussu gingið hevur higartil, sigur Andreas Lava Olsen, at teir hava lagt sera stóran dent á at gera forkanningar eitt nú við at hava eitt fiskiskip her, sum nú hevur fiskað í

longri tíð. Hesar kanningar og royndir visa, at tað er rætt at halda fram við projektinum og at byggja eitt fiskavirki á landi. Royndirnar visa, at tað er grundarlag fyri lønandi veiðu og viðgerð á sjógvi og á landi.

Uppá fyrispurning um tað ikki er rættiliga vandamikið at fara undir eitt so dyrt projekt, sigur Andreas Lava Olsen, at tað er vandi í hvørjari vælferð. Hann viðgongur, at nogv projekt, sum eru gjørd menningarlondunum hava givið bakkast. Men hetta kemst av ov vánaligari tilrættalegging og tørvandi kanninum.

— Vit hava harafturimóti havt sett okkum tað mál, at allar kanningar skulu gerast frammanundan. Í hesum sambandi kann eg eisini vísa til tað heimsbankin hevur uttalað seg um projektið higartil, at teir ongantið hava sæð eitt so væl gjøgnumarbeitt projekt.

Andreas Lava Olsen má tó viðganga, at tað hevur verið nakað dýrari at seta alt hetta arbeiðið í gongd, enn teir høvdu ætlað tað frá byrjan.

Andreas Lava Olsen, stjóri í Faromar

Dýrari

»Undirskotið« ella tað, sum tað kostar at byrja slíkt virksemi liggur í lotuni uppá omanfyri 10 mill. kr. Tað er ikki givið enn um tað fer at røkka tær 15 mill. kr. So hetta hevur verið ein vánalig forræning higartil.

— Men, sigur stjórin í Faromar, — tað kostar at byggja eitt slíkt projekt upp, og tann peningurin, sum er bruktur higartil, er jú ein partur av hesum projektinum.

Andreas Lava Olsen er

Framhald á síðu 15

Føroyingar í Japan!

Stórir møguleikar fyri størri samarbeiði Japan-Føroyar

Hyggja vit at seinastu útflutningstølunum siggja vit, at útflutningurin til Japan veksur stóðugt.

Hesi bæði seinastu árinu hevur eitt samarbeiði tikið seg upp millum Føroyar og Japan. Tað hevur longu givið ítøkilig úrslit við m.a. sølu av rækjum til Japans fyri sera góðan pris.

Japanarar hava verið í

Føroyum fleiri ferðir og eru hugaðir at keypa fiskavøru í Føroyum. Teir eru eisini hugaðir at sleppa at fiska í føroyskum sjógvi. Afturfyri skulu føroyingar fáa know how og annað, ið kann gagna føroysku fiskivinnuni.

Avtala er gjørd um at seta upp eina surumilinu umborð á Reynsatindi. Fer hetta at geva úrslit, so verður møguleiga upp á tal at seta upp Crabstick-linjur á landi, ið skulu góðska surimi víðari — uppá tann japanska máttan.

Fyri tveimum árum síðani vóru fleiri føroyingar í Japan. Stigtakari til ferðina var ldnáðarstovan, sum metir, at vit eiga at leita til lond sum Japan at fáa impulsir og at fáa samhandil í lag.

Nú hevur so enn eitt ferðalag úr Føroyum vitjað í Japan. Hugt var at surimiframleiðslu at aling og mongum øðrum.

Nú verður so arbeitt við

ari við ymsum ætlanum. Litið er at ivast í, at eitt slíkt samarbeiði fer at gagna føroyska samfelagnum í longdini.

jan

Tagagushi, stjóri í uttanlandsdeildini hjá Nissui, ið er ein av heimsins størstu fiskivinnufyrirtekum, hevur fleiri ferðir verið í Føroyum. Her er hann uttanfyri Hotel Hafnia

